

Dros 30
o weithgareddau!

Y TEULU TEMPEST

LLYFR GWEITHGAREDDAU

Mae croeso
i ti liwio'r
cymeriadau
hefyd!

 **ROYAL
AIR FORCE**

**TEAM
TEMPEST**

CWRDD Â'R TÎM

Larry y Rheolwr Logisteg

Swydd Larry yw gwneud yn siŵr fod gan awyrenwyr yr RAF yr holl offer, cerbydau, bwyd, tanwydd a dillad sydd eu hangen arnynt.

Sali y Swyddog Systemau Diogelwch

Swydd Sali yw gwneud yn siŵr fod yr holl wybodaeth filwrol sy'n cael ei chadw ar gyfrifiaduron yr RAF yn saff ac yn ddiogel.

Beth am fynd ati i
liwio'r cymeriadau?

Rhiannon y Swyddog Rheoli Traffig Awyr

Swydd Rhiannon yw defnyddio cyfarpar radio a chyfathrebu arall i anfon negeseuon clir a chywir at y tîm i sicrhau bod ymgyrchoedd milwrol yn rhedeg yn esmwyth.

Pedr y Peiriannydd

Swydd Pedr yw adeiladu a chynnal a chadw'r offer a'r peiriannau.

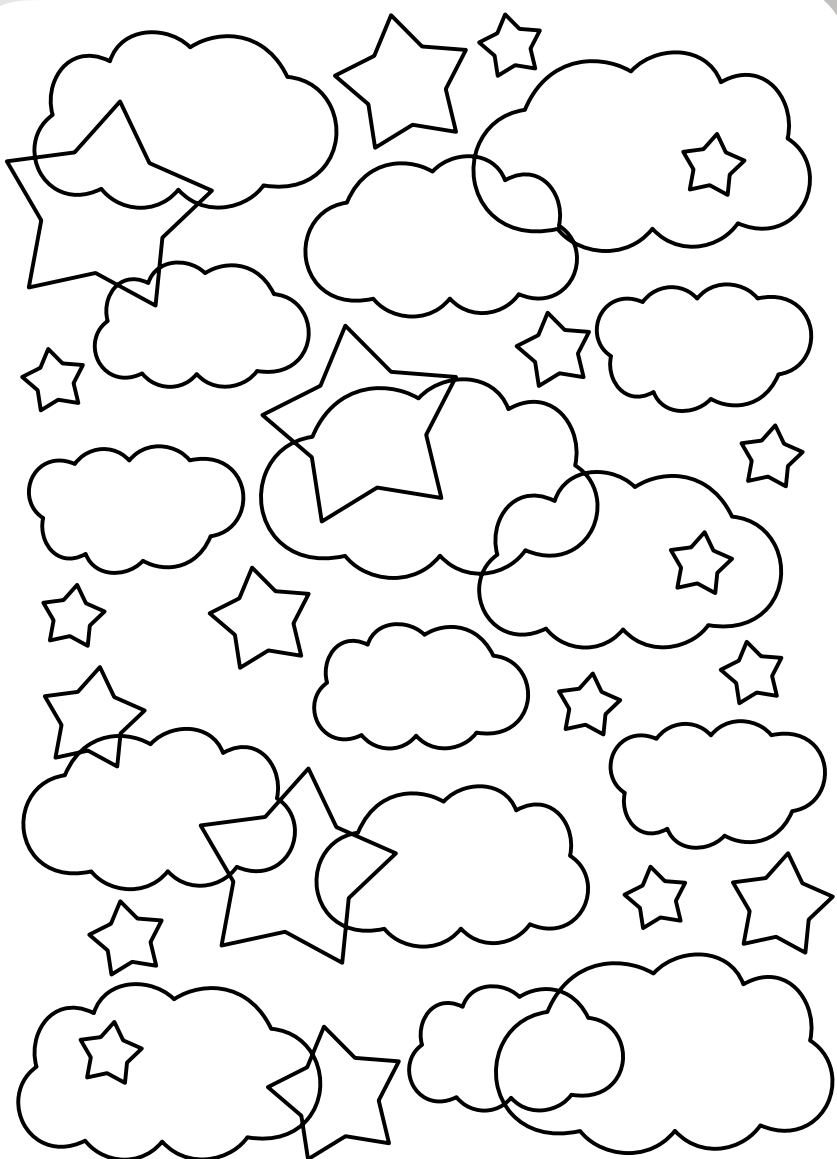
Paul y Peilot

Swydd Paul yw hedfan yr awyrennau ar ymgyrchoedd milwrol a chludo a danfon milwyr a chyfarpar i lefydd.

CYFRI'R CYMYLAU

Beth am fynd ati i liwio Pedr a'r siapiau?

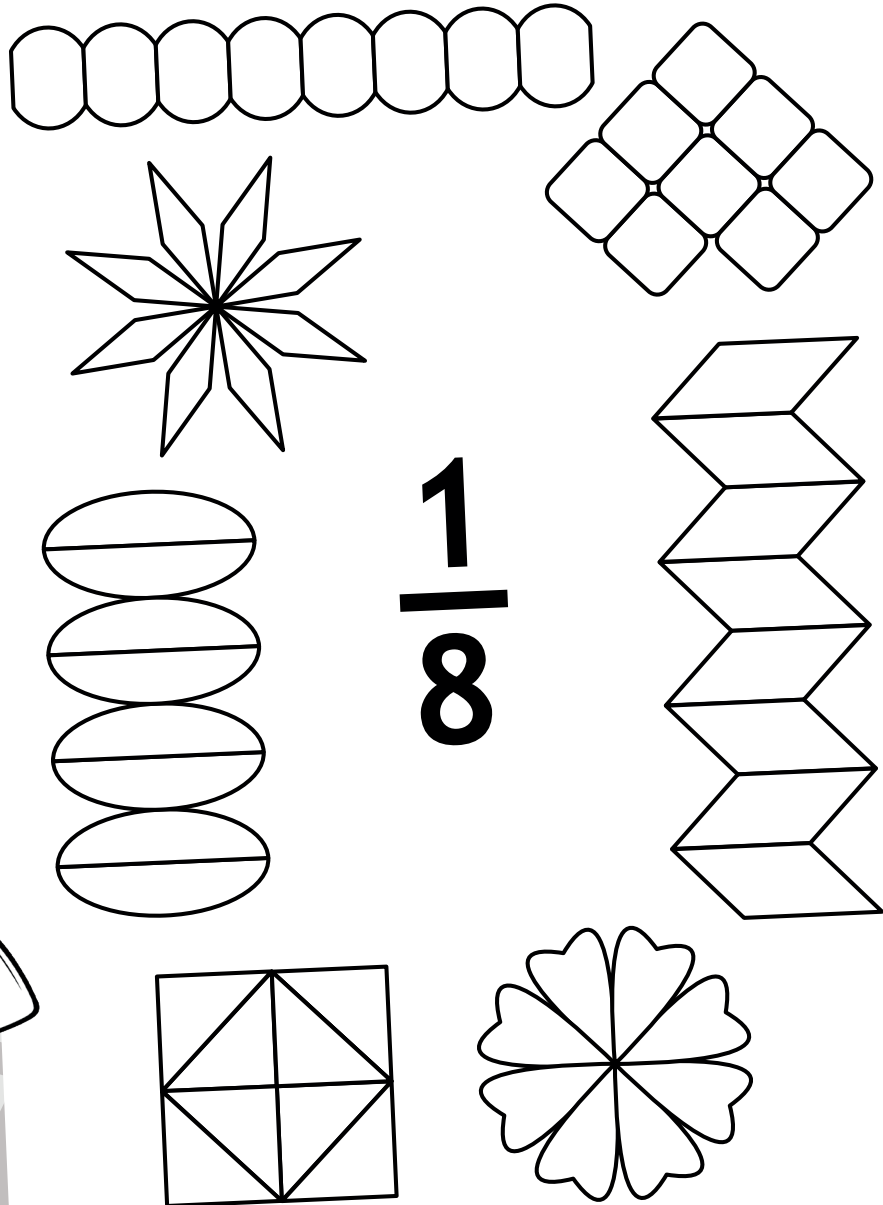
Mae angen i Pedr y Peiriannydd gyfri'r cymylau. Alli di gyfri sawl cwmwl sydd yn y llun hwn a rhoi'r rhif yn y blwch?

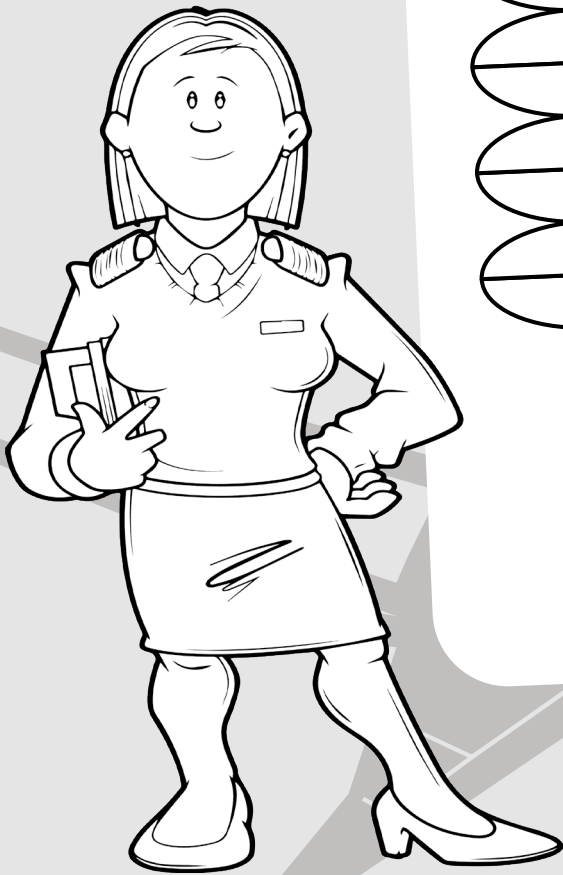
PEDR

SAWL CWMWL?

HELP CYDA FFRACSIYNAU

$\frac{1}{8}$

RHIANNON

Alli di helpu Rhiannon y
Swyddog Rheoli Traffig Awyr?
Mae hi am i ti liwio un rhan o
wyth ($\frac{1}{8}$) o bob un o'r patrymau
uchod.

BWYTA'N IACH

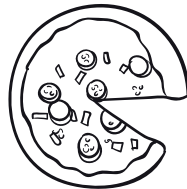

PAUL

Mae Paul y Peilot yn edrych ar yr holl fwyd wnaeth e fwyta dros yr wythnos diwethaf. Mae angen dy help arno. Alli di roi tic wrth y bwydydd iach a rhoi croes wrth y bwydydd sydd ddim yn iach?

Llaeth

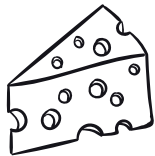
Pizza

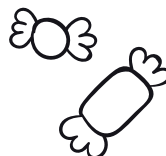
Moron

Banana

Caws

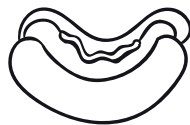
Melysion

Grawnwin

Cacen

Ci poeth

Cyw iâr

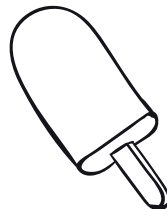
Myffin

Afal

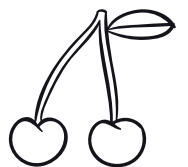
Wy

Lolipop

Melon dŵr

Ceirios

Mae bwyta bwyd iach yn dy helpu i gadw'n iach ac yn lleihau'r risg o lawer o afiechydon. Mae ffrwythau, llysiau, bwydydd braster isel, a bwydydd sy'n uchel mewn ffeibr i gyd yn dda i ni.

FFAITH

AWYREN Y DYFODOL

Mae Paul y Peilot yn edrych ymlaen at hedfan yr awyren Tempest yn y dyfodol. Pe bydde ti'n cael dylunio awyren, pa fath o awyren fyddde ti'n hoffi ei hedfan?

**TYNNA LUN O DY
DDYLUNIAD YMA:**

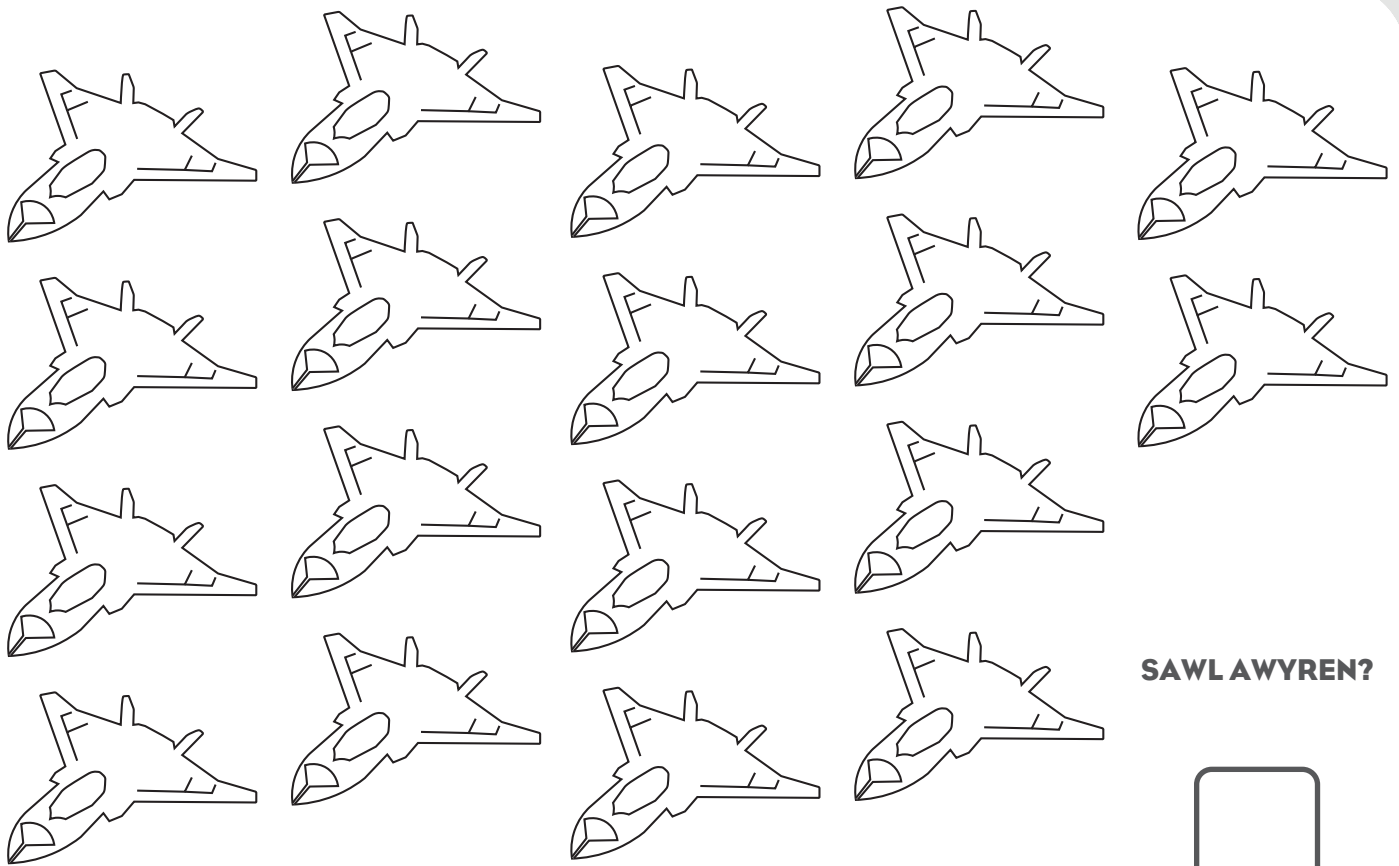

PAUL

CYFRI AWYRENNAU

Mae hi'n 2035 ac mae Sali y Swyddog Systemau Diogelwch yn edrych allan drwy'r ffenestr ac yn gweld sawl awyren Tempest newydd. All di ei helpu drwy gyfri sawl un sydd yna?

Alli di ei helpu drwy gyfri sawl un sydd yna?

SAWL AWYREN?

SALI

Mae Sali yn cofio ei bod hi wedi gweld hanner y rhif yna o awyrennau Tempest allan drwy'r ffenestr ddoe.

SAWL AWYREN
WNAETH HI WELD
DDOE?

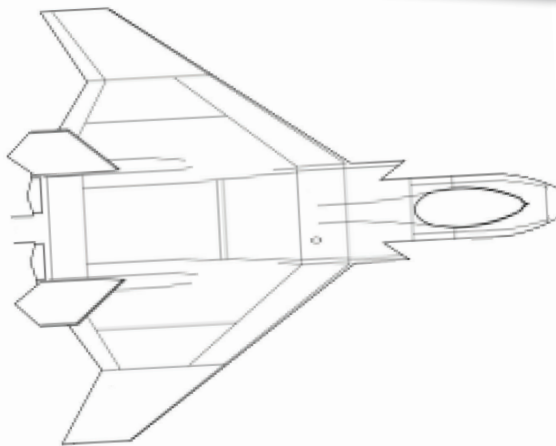
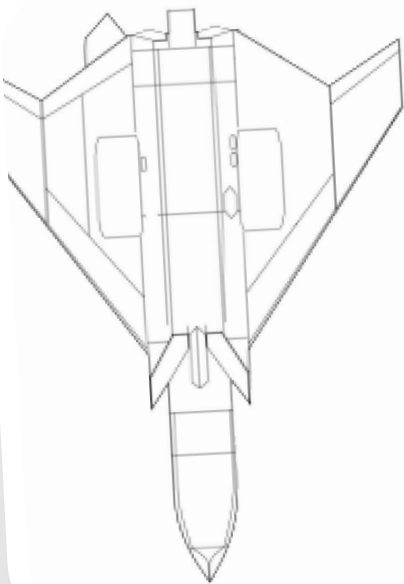
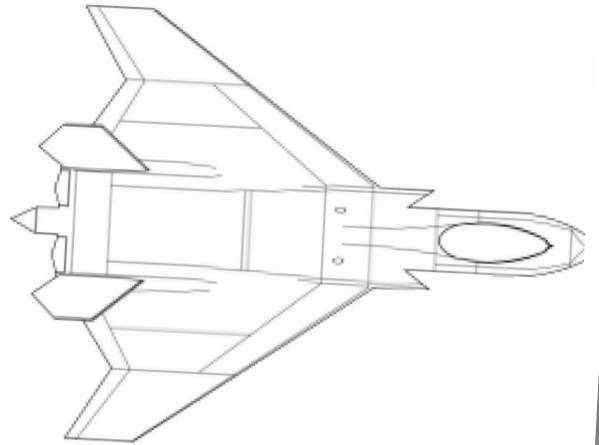
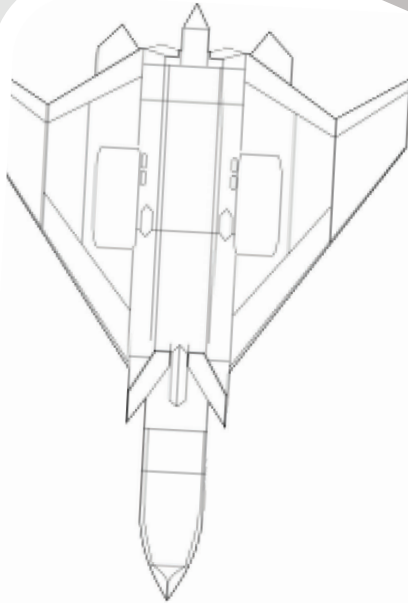
BETH SY'N WAHANOL?

Mae Delyth y Dylunydd yn edrych ar ddyluniadau newydd ar gyfer yr awyren Tempest. Alli di ei helpu i weld beth sy'n wahanol rhwng y ddau lun isod?

**RHO CYLCH O
AMGYLCH UNRHYW
BETH SY'N WAHANOL:**

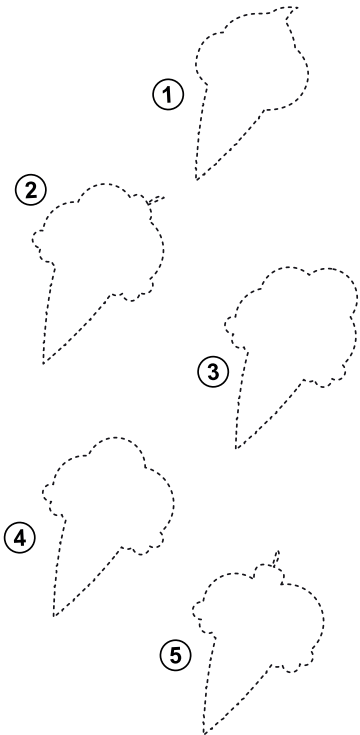
DELYTH

**SAWL PETH OEDD
YN WAHANOL?**

CHWILIO AM Y CYSGOD

Mae Larry y Swyddog Logisteg yn mwynhau hufen iâ yn ystod egwyl yn y gwaith. Mae hi'n ddiwrnod heulog braf ac mae'r hufen iâ yn taflu cysgod ar y llawr.

Wyt ti'n gallu gweld pa siâp cysgod yw'r un cywir? Bydd angen i ti ei liwio a rhoi'r rhif cywir yn y blwch.

LARRY

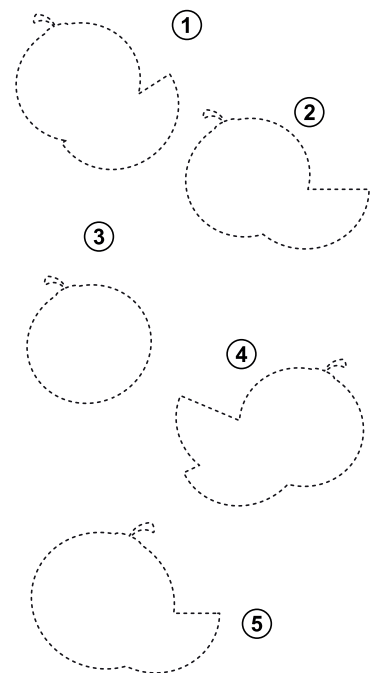
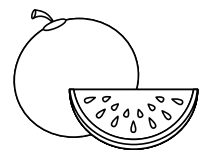
BETH YW RHIF Y CYSGOD CYWIR?

Mae Rhiannon y Swyddog Rheoli Traffig Awyr yn bwyta ffrwythau yn ystod ei hegwyl hi. Wyt ti'n gallu gweld pa siâp cysgod yw'r un cywir? Bydd angen i ti ei liwio a rhoi'r rhif cywir yn y blwch.

RHIANNON

BETH YW RHIF Y CYSGOD CYWIR?

PARAU MEWN CLYMAU

Mae pawb yn gweithio'n brysur mewn parau heddiw.
Alli di ddarganfod pwy sy'n gweithio gyda phwy drwy ddilyn y
llinellau?

SALI

PAUL

PEDR

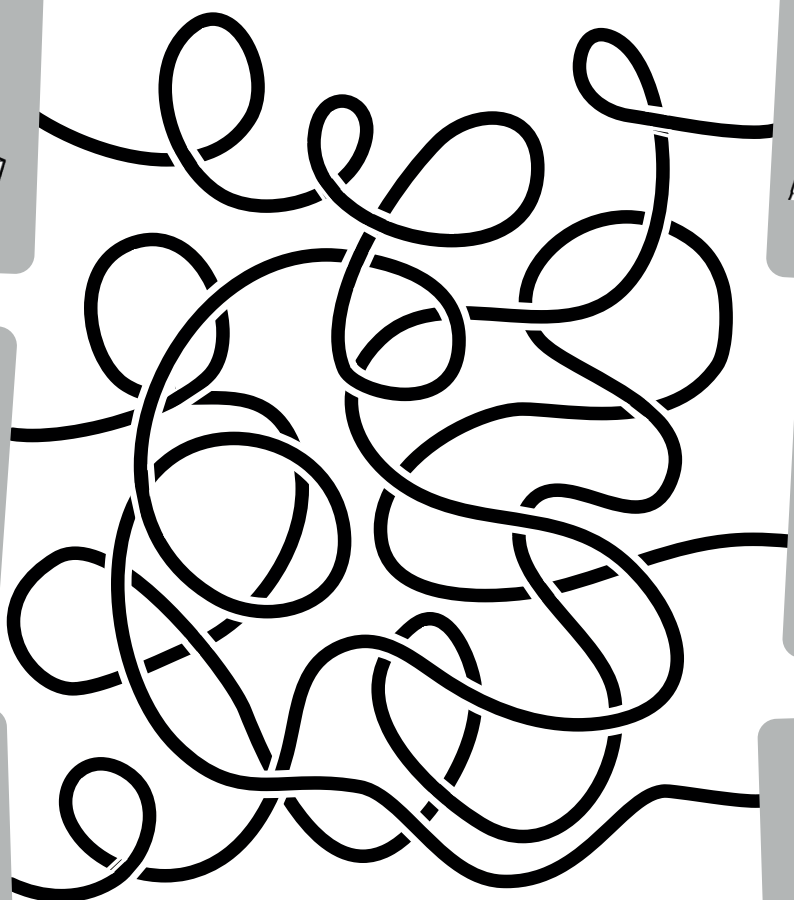
DELYTH

RHIANNON

LARRY

Mae SALI yn gweithio
gyda:

Mae RHIANNON yn
gweithio gyda:

Mae PEDR yn gweithio
gyda:

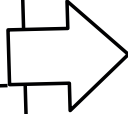

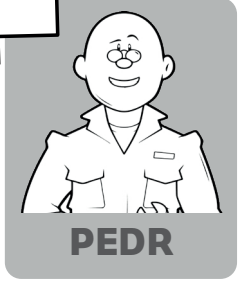
LLWYBR LLETCHWITH

Mae angen i Sali y Swyddog Systemau Diogelwch gasglu rhywfaint o offer o'r gweithdy, ond dydy hi ddim yn siŵr sut mae cyrraedd yno. Alli di ei helpu drwy dynnu llinell ar hyd y llwybr i'r gweithdy?

CAMU I'R CANT

Alli di helpu Pedr y Peiriannydd i ddod o hyd i'r ffordd allan? Rhaid iddo ddilyn llwybr symiau sy'n gwneud cyfanswm o 100.

$\begin{array}{r} 32 \\ + 68 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 15 \\ + 85 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 73 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 22 \\ + 34 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 43 \\ + 57 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 35 \\ + 40 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ + 89 \\ \hline \end{array}$	
$\begin{array}{r} 16 \\ + 84 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 16 \\ + 62 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 42 \\ + 58 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 38 \\ + 61 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ + 97 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 19 \\ + 58 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 25 \\ + 75 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 6 \\ + 33 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 26 \\ + 74 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 73 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 25 \\ + 75 \\ \hline 100 \end{array}$			$\begin{array}{r} 36 \\ + 31 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 \\ + 96 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 24 \\ + 17 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 15 \\ + 85 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 16 \\ + 43 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 18 \\ + 57 \\ \hline \end{array}$			$\begin{array}{r} 2 \\ + 73 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 17 \\ + 83 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 17 \\ + 83 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 23 \\ + 77 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 42 \\ + 58 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 38 \\ + 20 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 14 \\ + 43 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 7 \\ + 20 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 25 \\ + 40 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 6 \\ + 42 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 16 \\ + 84 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 17 \\ + 58 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 12 \\ + 88 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 31 \\ + 44 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 36 \\ + 64 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 \\ + 96 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 24 \\ + 76 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 43 \\ + 22 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 57 \\ + 43 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 43 \\ + 45 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 21 \\ + 79 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 5 \\ + 95 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 36 \\ + 64 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 \\ + 79 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 24 \\ + 76 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 57 \\ + 43 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 33 \\ + 67 \\ \hline \end{array}$

CHWILAIR

Wrth ddylunio awyren newydd, mae angen i'r RAF feddwl pa siapiau i'w defnyddio er mwyn i'r awyren allu hedfan.

Alli di helpu Delyth i ddod o hyd i'r siapiau sydd wedi cuddio yn y chwilair?

SGWÂR

SEREN

PENTAGON

PETRYAL

TRIONGL

CYLCH

HECSAGON

S	G	W	Â	R	J	K	X	B	L	W	Y	W	N	S
L	S	Z	H	E	C	S	A	G	O	N	O	N	Z	E
G	X	L	S	U	P	W	X	U	C	G	H	M	W	R
N	N	V	U	A	D	M	S	W	A	B	O	E	W	E
A	E	K	Y	N	N	V	S	X	L	Y	T	V	V	N
I	J	R	R	R	S	Y	E	Q	X	D	B	X	E	X
R	J	N	L	A	Y	H	T	W	U	Q	Z	E	I	N
T	X	A	O	G	L	P	E	T	R	Y	A	L	S	S
R	W	E	L	G	N	A	T	C	E	R	R	U	T	U
I	N	H	I	T	A	S	L	U	W	K	N	E	A	G
O	L	B	U	Q	Y	T	W	Y	V	W	Z	I	R	S
N	A	X	F	E	U	A	N	C	I	R	C	L	E	S
G	D	B	Q	U	X	E	C	E	F	L	H	W	R	Z
L	R	K	R	Z	L	U	L	W	P	F	E	N	I	Z
V	Y	C	X	Q	H	D	T	L	Y	C	Y	L	C	H

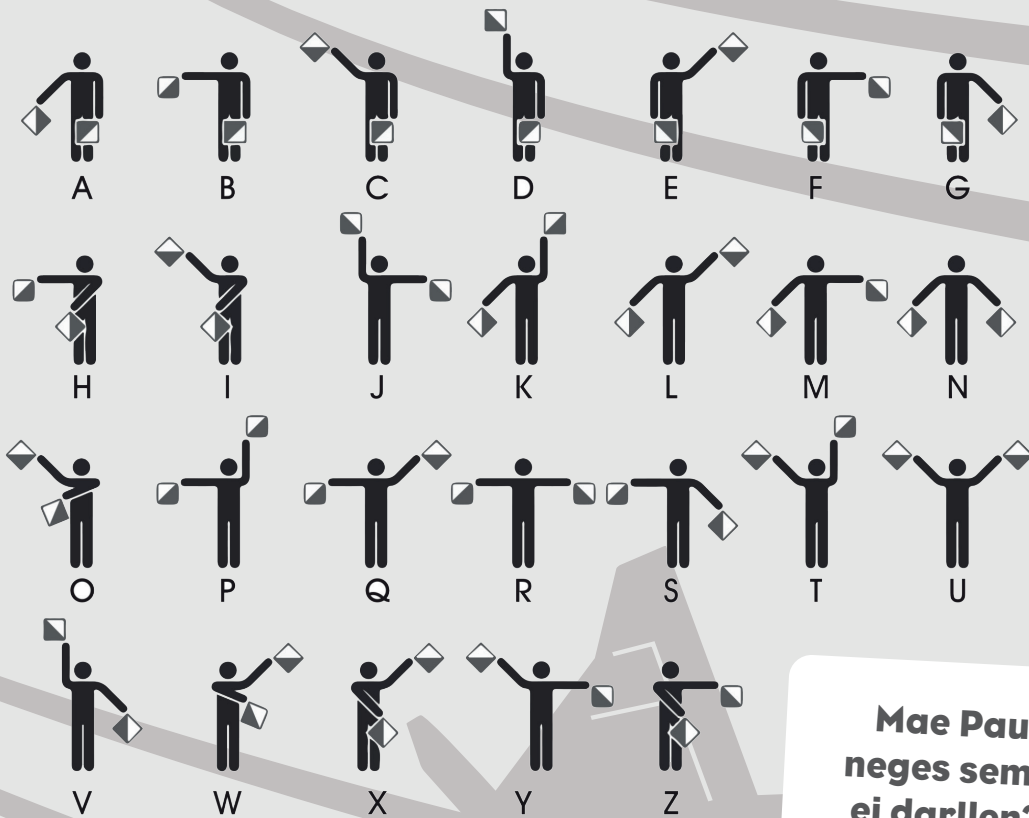

DELYTH

SEMAFFOR

System o anfon negeseuon yw semaffor sy'n gweithio drwy ddal dwy faner mewn safleoedd penodol. Bydd pob llythyren o'r wyddor yn cael ei harddangos mewn safle gwahanol.

Mae semaffor yn cael ei ddefnyddio i anfon negeseuon pan nad oes modd clywed lleisiau. Mae'n cael ei ddefnyddio i gyfathrebu â pheilotiaid cyn iddyn nhw hedfan.

Mae Paul y Peilot wedi llunio neges semaffor i chi. Allwch chi ei darllen? Rhowch y llythyren gywir o dan bob llun i sillafu'r gair.

**LLENWCH Y
BYLCHAU**

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

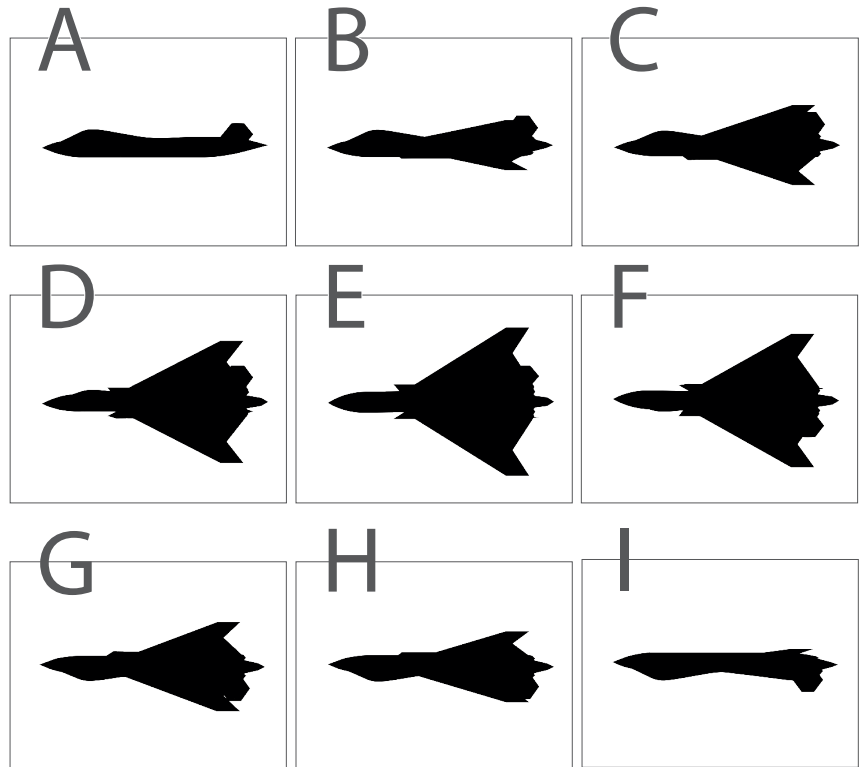

PARAU PERFFAITH

Mae Sali y Swyddog Systemau Diogelwch yn bwrw golwg ar gysgodion yr awyren Tempest newydd.

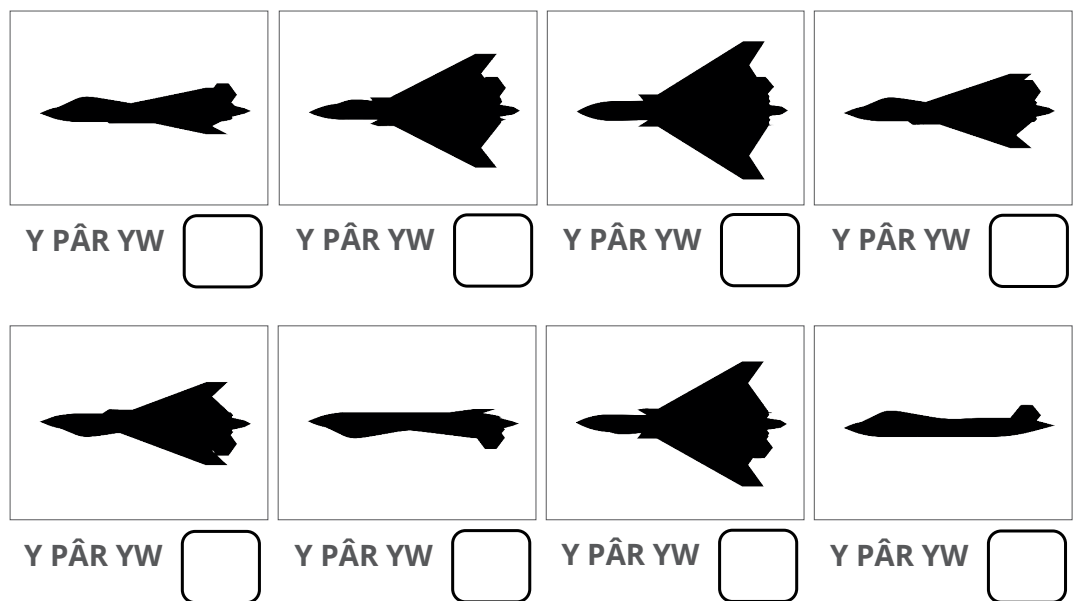
SALI

Allwch chi adnabod y parau (y ddau sy'n union yr un peth)?

FFAITH

Siâp tywyll, solid yw amlinell sydd i'w weld pan gaiff golau llachar ei osod y tu ôl iddo.

FYNY FRY

PAUL

Mae hi'n 2035 ac mae Paul y Peilot yn hedfan ei awyren Tempest. Wyt ti'n gallu darganfod pa mor uchel wnaeth o hedfan heddiw?

DIFFINIAD

Mae'r gair **UCHDER** yn golygu'r uchder sydd wedi'i gyrraedd uwchlaw lefel y môr neu lefel y ddaear.

O'r diwedd dyma fe'n cyrraedd yr uchder mwyaf wrth ddringo 10,000 troedfedd arall

troedfedd

Ymhen eiliadau, roedd wedi codi 20,000 troedfedd arall

troedfedd

Yna, fe gododd 5,000 o droedfeddi.

troedfedd

Ar y dechrau, roedd Paul yn hedfan ar uchder o 10,000 troedfedd.

troedfedd

Pe bai'r awyren Tempest yn gallu dringo i ddwbl yr uchder roedd Paul wedi hedfan heddiw, pa uchder fyddai hynny?

troedfedd

ADEILADU AWYREN

Mae Delyth y Dylunydd wedi gofyn i ti ymuno â'i thîm hi ac ychwanegu'r labeli at lun yr awyren.

Alli di ei helpu drwy ysgrifennu'r geiriau cywir yn y blychau label?

DELYTH

**CORFF
AWYREN**

ASCELL ÔL

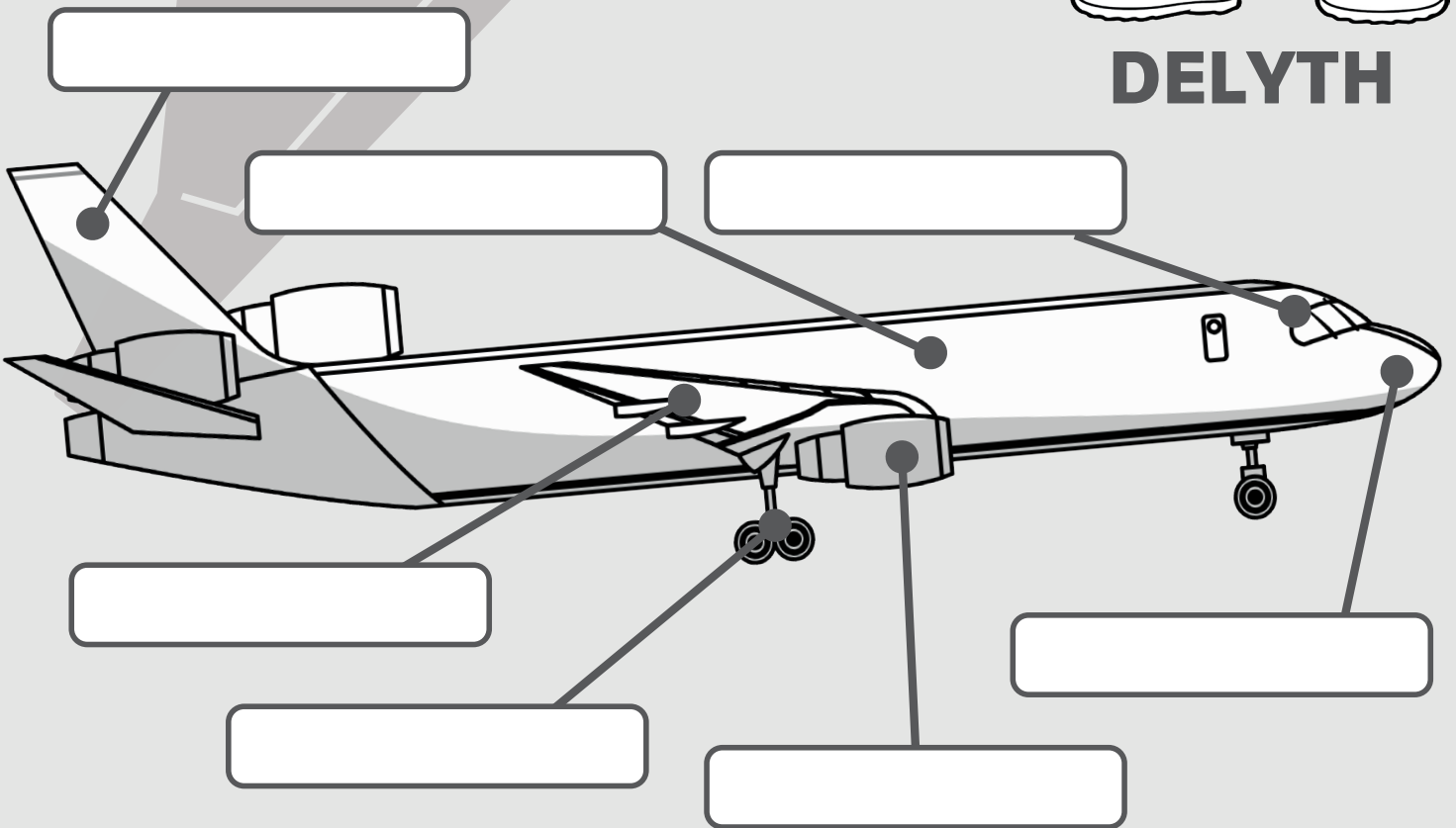
**CABAN Y
PEILOT**

ADAIN

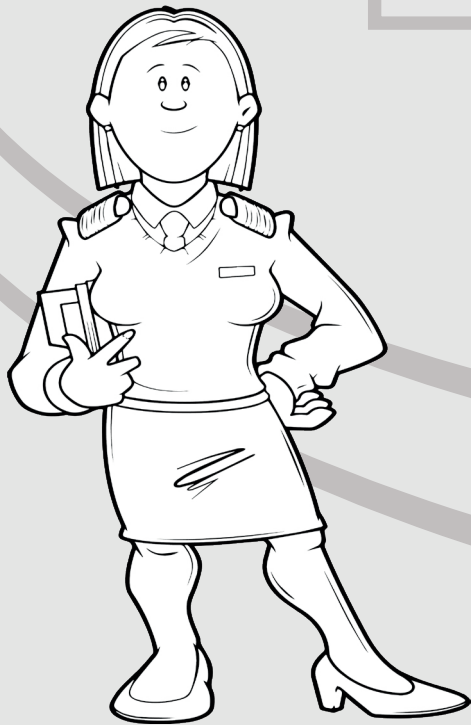
TRWYN

INJAN

GÊR GLANIO

CRACIO'R COD

RHIANNON

Mae'r RAF wedi bod yn defnyddio codau cyfrinachol ers blynnyddoedd er mwyn anfon negeseuon cudd. Mewn rhai systemau cod, defnyddir symbolau ar gyfer llythrennau.

Roedd Rhiannon y Rheolydd Traffig Awyr yn meddwl tybed fydde ti'n gallu dod o hyd i'r geiriau hyn gan ddefnyddio'r codau isod?

⌂	*	🏠	≠

}	√	◇	#	√	@	}

DEFNYDDIA'R RHAIN:

£	«	¶	*	√	†	†	£	⌘

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
£	©	¥	≠	√	↑	⌂	Ⓟ	🏠	↙	△	≡	◇
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
†	&	#	!	*	@	}	⌘	§	«	~	¶	±

Mae'r RAF yn defnyddio mathau eraill o god hefyd, sef Semafor a Chod Morse.

A	B	C	D	E	F
G	H	I	J	K	
L	M	N	O		
P	Q	R	S	T	
U	V	W	X	Y	Z

DIFFINIAD

Mae COD MORSE yn defnyddio cyfres o 'ddotiau' a 'dashys' i gyfleu pob llythyren yn yr wyddor.

HWYL CYDA SIAPIAU

Mae Delyth y Dylunydd wedi creu pos mathemateg i ti. Sawl cyfuniad gwahanol o'r siapau hyn alli di eu gwneud?

Er enghraifft:

$$\text{Circle} + \text{Triangle} + \text{Square} = 1 \text{ cyfuniad}$$

Defnyddia'r lle gwag i geisio gweld sawl cyfuniad sydd yna i gyd (yn cynnwys yr un uchod).

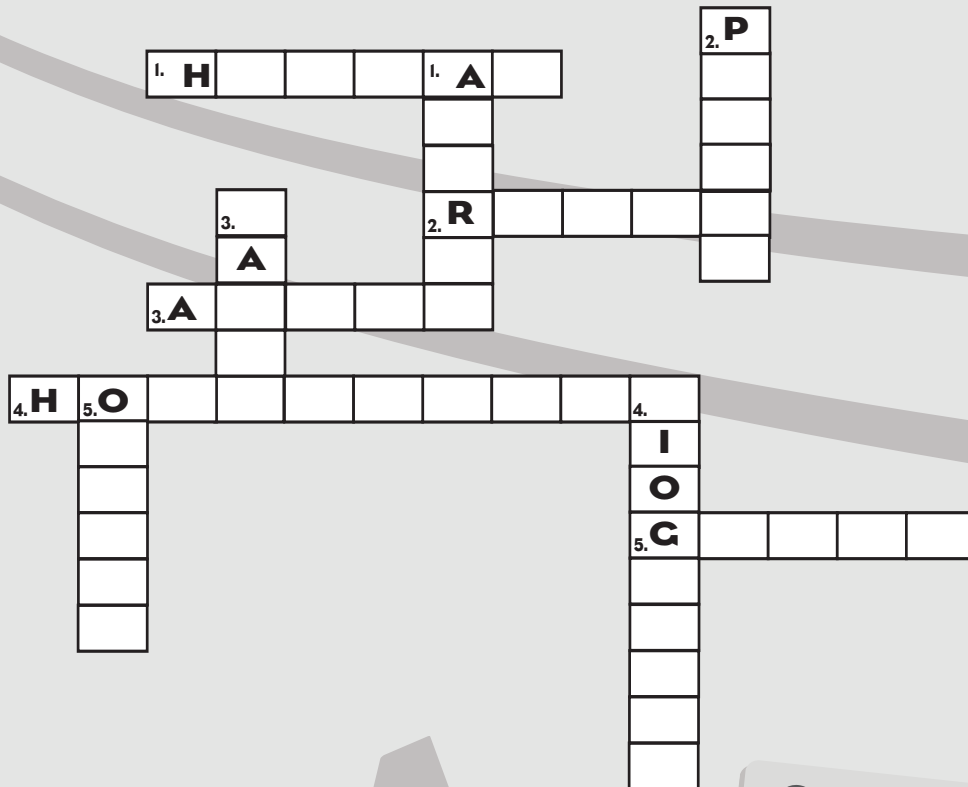
SAWL CYFUNIAD?

DELYTH

CROESAIR

Mae Pedr y Peiriannydd ar ei egwyl cinio ac mae'n ymlacio drwy wneud croesair. Allu di ei helpu i orffen y croesair cyn mynd yn ôl i weithio?

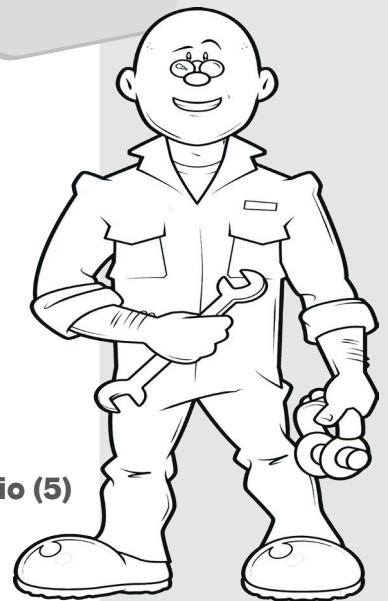
CLIWIAU

Ar Draws:

1. Mae'r awyren yn ... drwy'r awyr (6)
2. Offer cyfathrebu er mwyn anfon negeseuon (5)
3. Mae dwy o'r rhain ar awyren er mwyn gallu hedfan (5)
4. Peiriant sy'n hedfan wrth i'r llafnau gylchdroi'n gyflym (10)
5. Mae'r rhain yn eich helpu i weld yn y nos (5)

I Lawr:

1. Aderyn dur (6)
2. Person sy'n gyrru awyren (6)
3. System ar gyfer canfod awyrennau yn yr awyr sy'n defnyddio tonnau radio (5)
4. Mae hyn yn bwysig er mwyn cadw pawb yn saff (9)
5. Cloc ar eich llaw

PEDR

GÊM CYFEIRNOD GRID

PAUL

Mae Paul y Peilot wedi gofyn i ti ymuno ag ef yn ei hofrennydd i'w helpu i achub pobl sydd wedi cael eu dal mewn llifogydd. Mae'n defnyddio'r map i ddod o hyd iddyn nhw.

Can ddefnyddio'r rhifau a'r llythrennau ar y map fel cyfeirnod grid, allu di helpu i ddod o hyd i'r bobl?

ENGHRAIFFT

Mae yna deulu yn cysgodi o dan goeden. Allu di nodi'r cyfeirnod grid fel bod modd dod o hyd iddyn nhw yn yr hofrennydd?

Yr ateb yw B2. Mae'r goeden yn rhes B a cholofn 2.

	1	2	3	4	5
A			OCHR BRYN		
B		COEDEN			OCOF
C					
D					
E	MYNYDD				LLWYN

FFAITH

Mae cyfeirnod grid ar fap yn defnyddio llinellau grid i fyny ac ar draws i ddangos lleoliad gan ddefnyddio llythrennau neu rifau.

Weithiau, caiff cyfeirnodau grid eu galw'n cyfesurynnau.

Nawr mae angen dy help ar Paul y Peilot i ddod o hyd i'r canlynol:

Mae yna grŵp o bobl yn eistedd ar ochr bryn.
Beth yw'r cyfeirnod grid?

Mae yna ddyn ar waelod mynydd.
Beth yw'r cyfeirnod grid?

Mae dosbarth o blant a'u hathro yn cysgodi mewn ogof. Beth yw'r cyfeirnod grid?

Mae yna fenyw yn sefyll gyda'i chi wrth ochr llwyn.
Beth yw'r cyfeirnod grid?

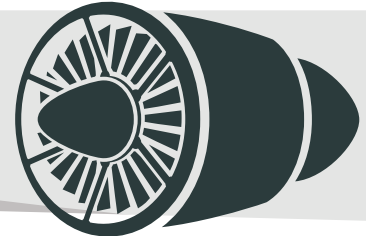
PEIRIANNAU JET

PEDR

Mae Pedr y Peiriannydd yn adeiladu peiriant jet heddiw ar gyfer awyren Tempest newydd yr RAF. Wyt ti'n gwybod sut mae peiriant jet yn gweithio?

FFEITHIAU

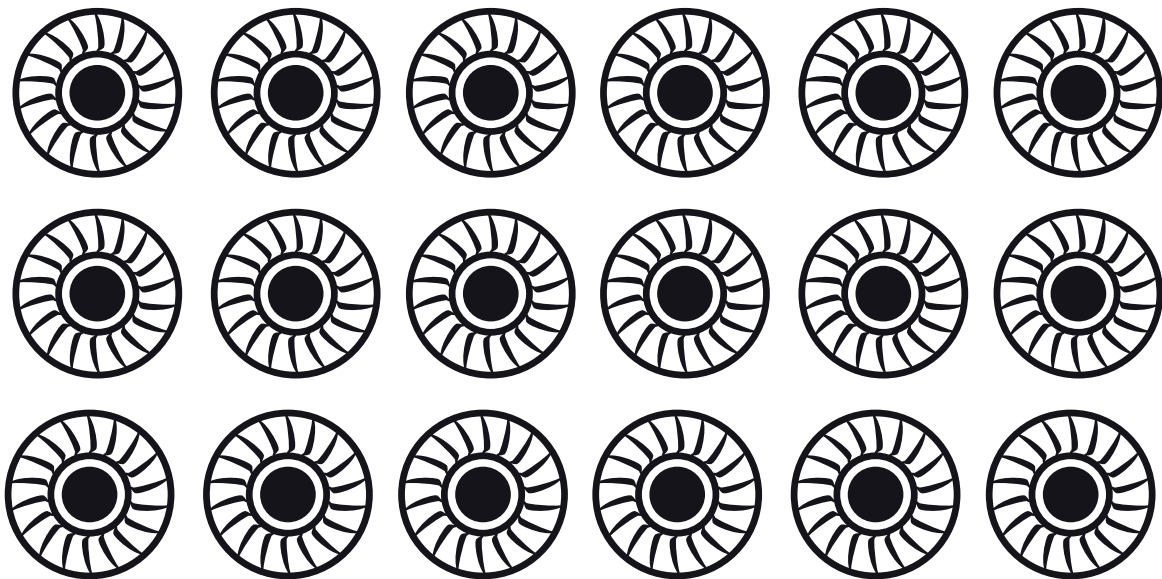

Mae'r injan yn sugno aer i mewn yn y blaen drwy ffan. Mae'r nwyon yn yr aer yn llosgi ac yn ehangu ac wedyn yn cael eu chwistrellu allan drwy drwyn y biben yng nghefn yr injan. Wrth i'r llif nwy saethu'n ôl, bydd yr injan (ac felly'r awyren i gyd) yn cael ei gwthio ymlaen.

Mae'r trwyn yn y cefn mewn siâp côn neu sbowt ar ddiwedd piben sy'n cael ei ddefnyddio i reoli llif sydyn o nwy neu hylif.

Alli di gyfri sawl ffan ar gyfer peiriant jet sydd gan Pedr mewn stoc ar hyn o bryd?

Calli di eu lliwio hefyd os wyt ti eisiau.

Cyfanswm nifer y ffaniau ar gyfer peiriant jet sydd gan Pedr mewn stoc =

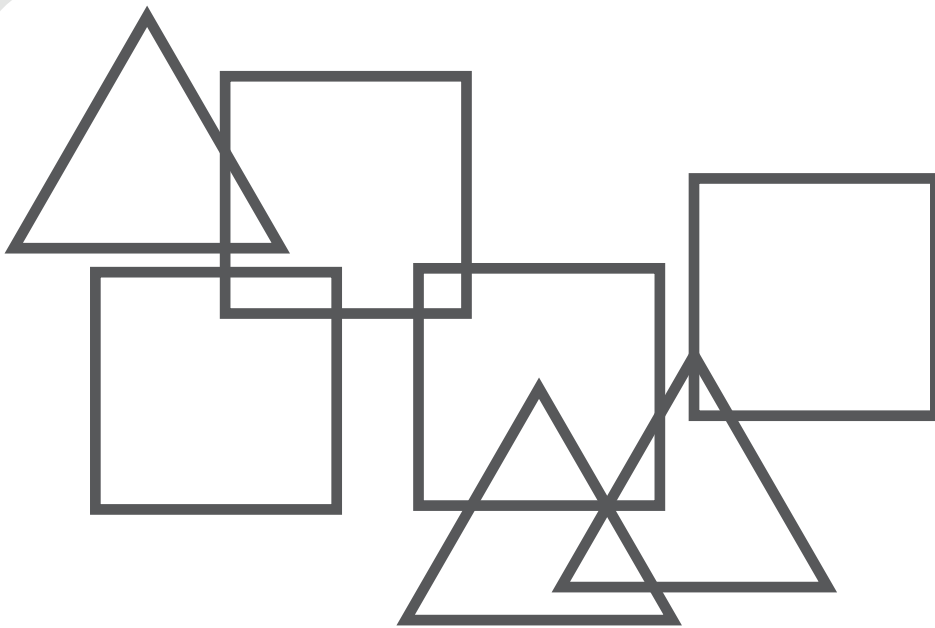
SIAPIAU BLITH DRAPHLITH

Mae Pedr y Peiriannydd wrth ei fodd â phosau mathemateg.

Dyma bentwr o drionglau a sgwariau blith draphlith. Mae'r cyfan ar ben ei gilydd gan greu mwy o drionglau, sgwariau a phetryalau. Allu di gyfri sawl un sydd yna?

CYNGOR

Ond mae'n anodd cadw trac. Mae Pedr yn awgrymu dy fod yn tynnu llinell o amgylch pob siâp. Mae e'n defnyddio lliw gwahanol ar gyfer pob siâp gwahanol.

Sawl trionglwelaist ti?

Sawl sgwârwelaist ti?

Sawl petryalwelaist ti?

DIFFINIAD

Mae **GEOMETREG** yn elfen o fathemateg sy'n astudio maint, siapiau, safle a dimensiynau. Mae sgwariau, cylchoedd a thrionglau ymysg rhai o'r siapiau symlaf mewn geometreg.

PEDR

RÔL I BAWB

Mae llawer o rolau swydd yn yr RAF.

Mae Larry y Rheolwr Logisteg wedi cael rhestr o'r holl swyddi sydd ar gael ar hyn o bryd i hyfforddeion.

LARRY

Ond yn anffodus, mae'r rhestr wedi cymysgu. Alli di ei helpu i gyfateb y teitl swydd i'r disgrifiad cywir drwy dynnu llinell rhwng y ddau?

Eich gwaith chi yw sicrhau bod pawb yn aros yn iach a bod anafiadau'n cael eu trin.

Eich gwaith chi yw sicrhau bod gan y milwyr yr hyn sydd ei angen arnynt, pan fydd ei angen arnynt. Mae hynny'n cynnwys cerbydau, cyfarpar, dillad, tanwydd a bwyd.

Eich gwaith chi yw dylunio offer a'i brofi cyn ei fod yn cael ei ddefnyddio.

Eich gwaith chi yw sicrhau bod y cyfrifiaduron a'r wybodaeth filwrol yn cael eu cadw'n ddiogel.

Eich gwaith chi yw defnyddio cyfarpar radio a chyfathrebu i anfon negeseuon clir at eich timau i sicrhau bod ymgyrchoedd milwrol yn rhedeg yn esmwyth.

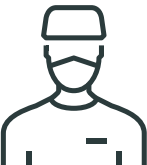
Eich gwaith chi yw hedfan hofrenyddion milwrol a danfon milwyr a chyfarpar i lefydd.

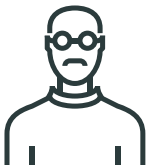
SWYDDOG LOGISTEG

RHEOLYDD RADIO

SWYDDOG MEDDYGOL

DYLUNYDD

PEILOT HOFRENNYDD

ARBENIGWR
DIOGELWCH
SYSTEMAU

CRIS CROES

Alli di helpu Larry y Rheolwr Logisteg i roi'r geiriau hyn yn y grid isod?

DIFFINIADAU

ALTIMEDR yw dyfais sy'n cael ei ddefnyddio mewn awyren i fesur pa mor uchel mae'n hedfan uwchben y ddaear.

BYDDIN yw lluoedd arfog y wlad.

ADAIN

ALTIMEDR

AMDDIFFYN

BYDDIN

CYFLYMDER

DIOGELWCH

HOFRENNYDD

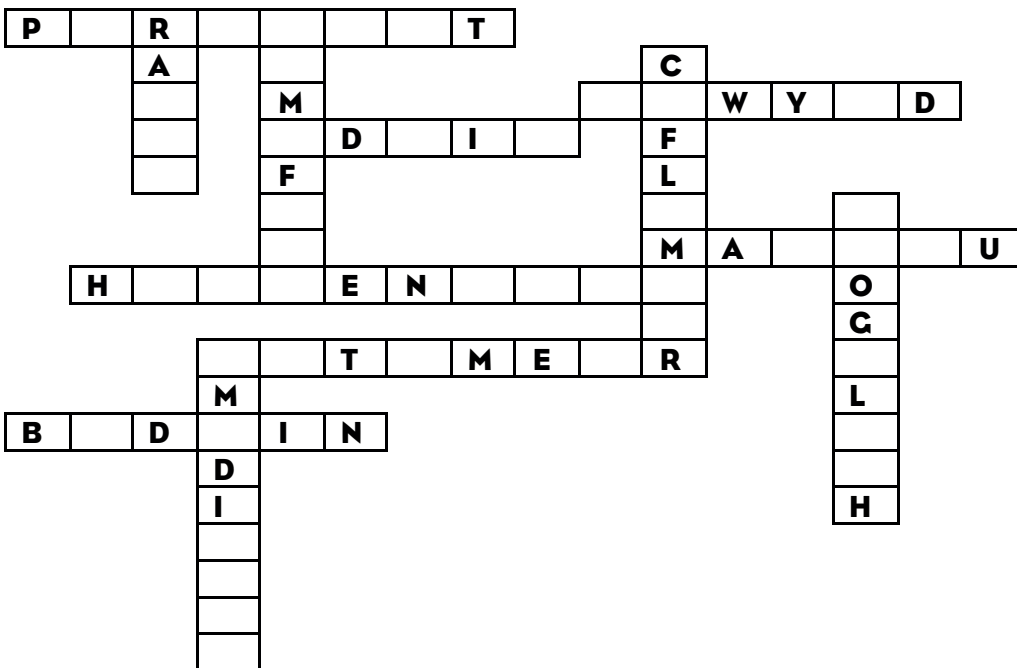
MAPIAU

PARASIWT

RADIO

SEMAFFOR

TYWYDD

LARRY

PELLTER GLANIO

PAUL

Mae Llong Cludo Awyrennau y Queen Elizabeth yn 280 metr o hyd. Mae hynny'r un faint â thri cae pêl-droed! Mae'r RAF yn gallu glanio awyrennau ar fwrdd y llong.

Mae Paul y Peilot wedi creu pos mathemateg i ti. Mae e'n gofyn i ti adio'r rhifau hyn a dweud wrtho a fyddai ei awyren yn gallu stopio'n ddiogel cyn cyrraedd pen arall y llong neu a fyddai'n rhaid iddo godi i'r awyr eto oherwydd bod dim digon o le.

YMGAIS LANIO 1

85

59

57

99

Cyfanswm:

YMGAIS LANIO 2

35

88

27

44

Cyfanswm:

YMGAIS LANIO 3

65

82

35

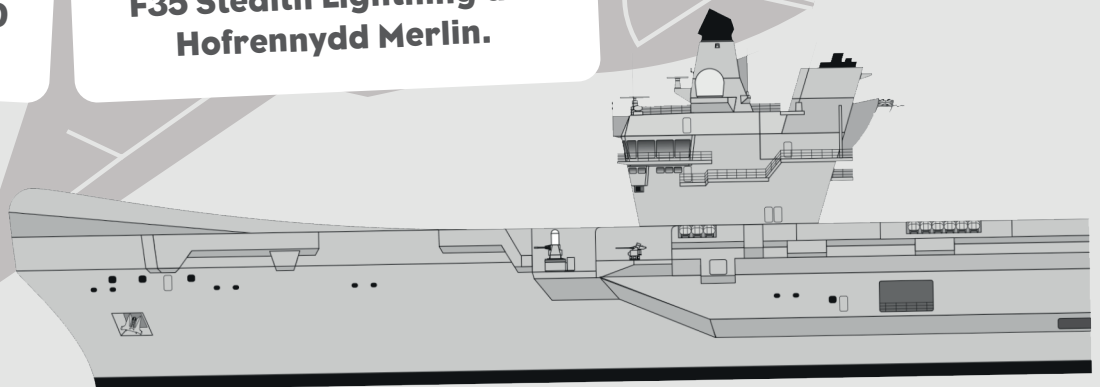
97

Cyfanswm:

FFEITHIAU

Mae Llong Cludo Awyrennau y Queen Elizabeth yn 280 metr o hyd ac yn 70 troedfedd o led.

Call gludo 36 awyren F35 Stealth Lightning a 4 Hofrennydd Merlin.

ODRIFAU AC EILRIFAU

Mae pedwar sied awyrennau fawr yn y maes awyr RAF lle mae Delyth y Dylunydd yn gweithio. Mae pob sied yr un faint ac yn gallu dal yr un faint o awyrennau pan fyddan nhw'n llawn.

Mae rhai o'r awyrennau allan yn ymarfer, ond allu di gyfri sawl un sydd ar ôl ym mhob sied?

DELYTH

DIFFINIAD

Ar ôl eu cyfri, allu di liwio'r siediau sydd ag odrif yn wyrdd a'r siediau gydag eilrif yn las?

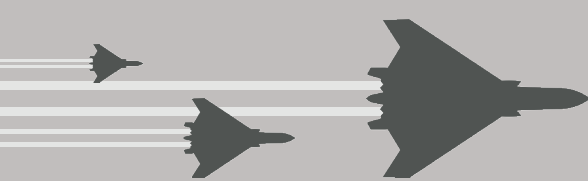
Mae'r SIED yn adeilad mawr lle mae'r awyrennau'n cael eu cadw.

Cyfanswm yn y sied:

Cyfanswm yn y sied:

Cyfanswm yn y sied:

Cyfanswm yn y sied:

GWAITH SALI

Mae Sali, y Swyddog Systemau Diogelwch, yn gwybod pa mor bwysig yw hi i'r RAF ddiogelu eu cyfrifiaduron a'u gwybodaeth. Yr enw ar hyn yw Seiberddiogelwch. Mae rhai geiriau ar goll o ddisgrifiad swydd Sali. Alli di ei ddarllen a helpu i roi'r geiriau yn ôl i mewn?

SALI

LLENWCH Y DISGRIFIAD

Mae gan Sali swydd _____ iawn. Mae hi'n Swyddog Systemau Diogelwch ac wedi bod yn gweithio i'r RAF yn yr Adran Seiberddiogelwch am bron i bum _____. Seiberddiogelwch yw'r dechnoleg sy'n cael ei defnyddio i ddiogelu ein cyfrifiaduron rhag ymosodiadau. Os yw cyfrifiadur yn dioddef _____ efallai bydd y wybodaeth yn cael ei _____ a byddai'r rhaglenni a'r rhwydweithiau cyfrifiadurol yn cael eu difrodi.

Gwaith Sali yw sicrhau bod yr holl wybodaeth sydd gan yr RAF yn cael ei chadw'n _____ ac yn gyfrinachol. Mae hyn yn golygu bod ganddi gyfrinair er mwyn agor y cyfrifiadur. Roedd eich chyfrinair yn _____ cyfrinachol doedd neb arall yn ei wybod heblaw Sali. Fyddai pobl eraill ddim yn gallu gweld pa wybodaeth oedd ar y cyfrifiaduron.

Mae Sali yn gwneud yn siŵr bod gan y systemau cyfrifiadurol y dechnoleg a'r feddalwedd ddiweddaraf i'w diogelu rhag _____ o ymosodiad gan hacwyr a feirysau. Haciai'r yw rhywun sy'n ceisio mynd ar gyfrifiadur heb ganiatâd. Darn o god sy'n gallu gwneud _____ i'r system gyfrifiadurol yw feirws.

Roedd Sali yn dda wrth ei _____. Bob diwrnod byddai'n gwneud yn siŵr fod y systemau'n ddiogel a bob nos roedd hi'n sicrhau bod y cyfrifiaduron yn cael eu diffodd yn iawn a bod pawb yn allgofnodi'n gywir cyn gadael.

BANC GEIRIAU

DDIOGEL

BWYSIG

GWAITH

DWYN

RISG

AIR

MLYNEDD

DIFROD

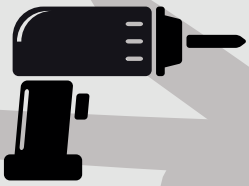
YMOSODIAD

CYFATEB Y CYSGODION

Mae gan Pedr y Peiriannydd lond bocs o dŵls.
Mae'n eu defnyddio i adeiladu ac atgyweirio
peiriannau a chyfarpar ar gyfer yr RAF.
Alli di gyfateb y cysgodion i'r tŵls cywir?

PEDR

BRWSH PAENT

BLWCH OFFER

TÂP MESUR

SGRIWDREIFER

LLIF

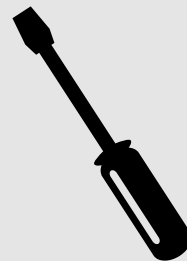
SISWRN

SBANER

DRIL

GEFAIL

FFAITH

Cysgod yw siâp tywyll pan fydd rhywbeth yn blocio'r golau. Rhaid cael ffynhonnell o olau er mwyn cael cysgodion. Mae'r haul, bwlb golau a thortsh yn fathau o ffynonellau golau. Mae coed, ffensys ac adeiladau yn gallu blocio golau, ac rwyd ti dy hun yn taflu cysgod hefyd. Cadwa lygad ar dy gysgod dy hun y tro nesaf y byddi di allan yn yr haul.

SAWL GAIR?

Mae Delyth y Dylunydd yn cael hwyl yn gwneud geiriau llai o eiriau mwy. Mae hi wedi gwneud deg gair bach o bob un o'r geiriau hir isod. Faint o eiriau llai ydych chi'n gallu eu gwneud o lythrennau'r geiriau hyn?

DELYTH

CUDDLIWIO

Blank space for writing answers to the 'CUDDLIWIO' question.

GWYLIADWRIAETH

Blank space for writing answers to the 'GWYLIADWRIAETH' question.

DIFFINIAD

CUDDLIWIO yw defnyddio paent neu orchudd ar bobl neu gyfarpar fel eu bod yn cyd-fynd â'u cefndir. Mae awyrennau'r RAF yn cael eu peintio fel eu bod bron yn amhosib eu gweld yn yr awyr ac mae rhai anifeiliaid yn defnyddio cuddliw er mwyn gwarchod eu hunain. Alli di feddwl am rai enghreifftiau?

DIFFINIAD

GWYLIADWRIAETH yw cadw llygad barcud ar rywun i weld sut maen nhw'n ymddwyn.

YR WYDDOR F FONETIG

Mae'r Wyddor Ffonetig yn god sy'n cael ei ddefnyddio gan y fyddin. Caiff ei ddefnyddio dros y radio neu dros y ffôn er mwyn sicrhau bod pawb yn deall ei gilydd. Mae'r tîm Rheoli Traffig Awyr yn un o'r timau sy'n defnyddio'r system hon.

Mae rhai llythrennau yn swnio'n debyg iawn. Er enghraifft, seiniau'r llythrennau M a N. Felly, mae'r system hon yn helpu i atal camddealltwriaeth. Yn Saesneg byddai'r gweithredwr radio yn dweud Mike am y llythyren M, a November am y llythyren N.

A ALFA	B BRAVO	C CHARLIE	D DELTA	E ECHO	F FOXTROT
G GOLF	H HOTEL	I INDIA	J JULIETT	K KILO	L LIMA
M MIKE	N NOVEMBER	O OSCAR	P PAPA	Q QUEBEC	R ROMEIO
S SIERRA	T TANGO	U UNIFORM	V VICTOR	W WHISKEY	X X-RAY
Y YANKEE	Z ZULU				

RHIANNON

Mae Rhiannon y Rheolwr Traffig Awyr am i ti ysgrifennu rhestr o eiriau o'r wyddor ffonetig sy'n sillafu'r geiriau canlynol:

DIFFINIAD

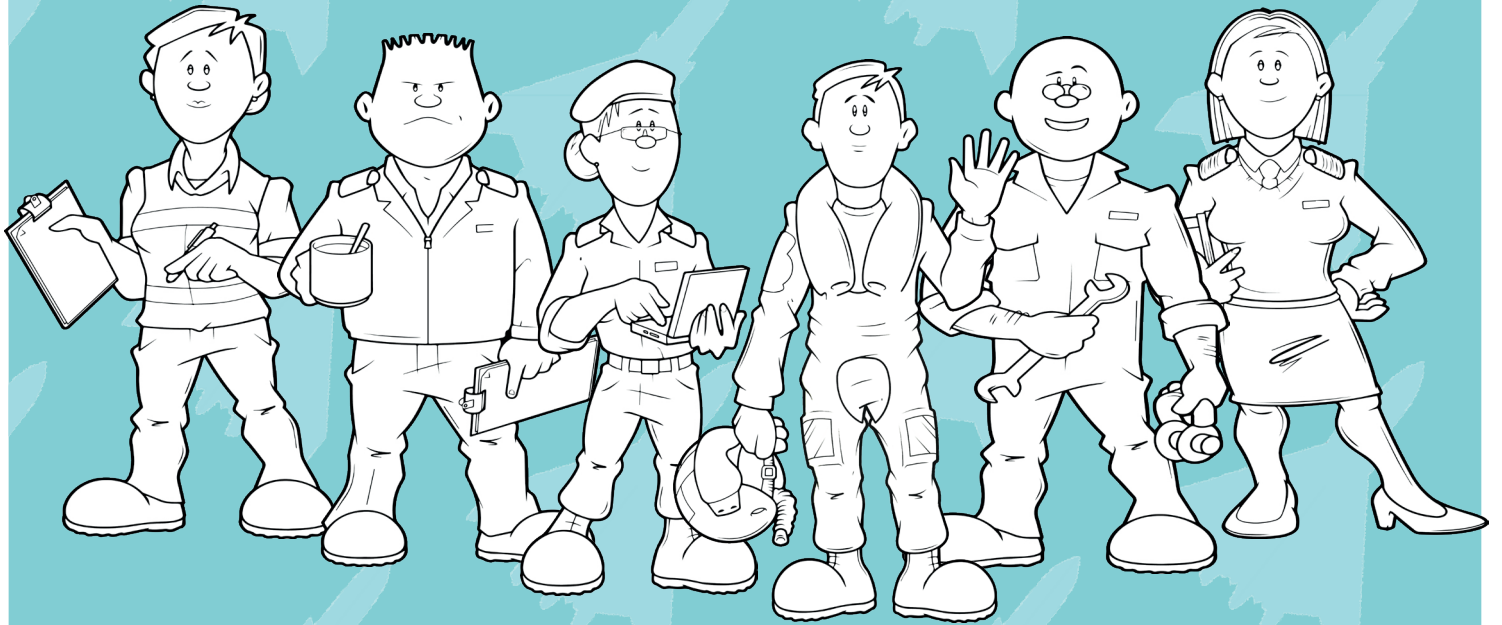
Mae'r gair F FONETIG yn golygu synau llafar. Mae'r wyddor ffonetig safonol yn Saesneg ond mae croeso i ti greu dy wyddor ffonetig dy hun yn Cymraeg hefyd os wyt ti eisiau.

CWMPAUD:

ARWEINYDD:

RAF:

RADIO:

TEAM TEMPEST

 **ROYAL
AIR FORCE**
Rapid Capabilities
Office

BAE SYSTEMS

 LEONARDO

MBDA
MISSILE SYSTEMS

Ymgyrch yw'r Teulu Tempest i annog pobl ifanc i astudio a chael gyrfa ym maes Gwyddoniaeth, Technoleg, Peirianeg neu Fathemateg (STEM). Mae'n ceisio meithrin brwdfrydedd, creu mwy o weithlu technegol yn y DU a chael dylanwad gadarnhaol ar y rhaglen Tîm Tempest.

Bydd yr awyrennau Tempest newydd yn dechrau cael eu defnyddio yn 2035 ac rwy'n siŵr y byddan nhw'n ein gwasanaethu am flynyddoedd. Rydyn ni'n gosod y seiliau nawr er mwyn ysbrydoli pobl sydd heb gael eu geni eto hyd yn oed.